

информационной системы класса ERP как основа координационных механизмов на предприятии [Электронный ресурс].–Режим доступа :<http://www.management.com.ua/finance/fin142.html> (дата звернення 26.04.2016 р.). – Назва з екрана.

Бреус Світлана

к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну
м. Київ

ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

В сучасних умовах розвитку економіки України відбувається поглиблення розриву між освітою, наукою та виробництвом, що можна вважати однією з причин відірваності знань, отриманих у вітчизняних вишах від вимог роботодавців. Зазначене вимагає зосередження уваги на дослідженні питань підвищення якості вищої освіти та забезпечення економічної безпеки ВНЗ в системній єдності. Що, у свою чергу, потребує розгляду економічної безпеки ВНЗ з урахуванням доцільності її включення до такої понятійної схеми: національна безпека – економічна безпека – економічна безпека країни – економічна безпека держави – економічна безпека підприємства.

Відповідно до Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України, затверджених Міністерством економічного розвитку і торгівлі України №1277 від 29.10.13 «економічна безпека – це стан національної економіки, який дає змогу зберігати стійкість до внутрішніх та зовнішніх загроз, забезпечувати високу конкурентоспроможність у світовому економічному середовищі і характеризує здатність національної економіки до сталого та збалансованого зростання» [1].

У наукових працях відсутнє однозначне трактування поняття «економічна безпека ВНЗ» (в основному її визначають як стан ВНЗ, в якому наявних ресурсів достатньо для запобігання, послаблення або захисту від загроз діяльності вишу [2]).

Значний вплив на такий стан справ в сфері вищої освіти, що існує в сучасних умовах, справляє незначний обсяг фінансування освіти, зокрема вищої, що у протязом 2010–2015 рр. мав тенденцію до щорічного зменшення (таблиця 1).

Таблиця 1

Видатки зведеного бюджету на освіту [за даними 3; 4; 5]

	Роки					
	2010 ¹	2011 ¹	2012 ¹	2013 ¹	2014 ¹	2015 ²
Загальні видатки зведеного бюджету, млн грн, усього	377842,8	416853,6	492454,7	505843,8	523004,7 5	433159,8
Темп зміни загальних видатків зведеного бюджету, % до попереднього року	X	10,32	18,14	2,72	3,39	-17,18
Усього видатків на освіту у загальних видатках зведеного бюджету, млн грн	79826,0	86253,6	101560,9	105538,7	100105,6	75907,0
Темп зміни видатків на освіту у загальних видатках зведеного бюджету, % до попереднього року	X	8,05	17,75	3,92	-5,15	-24,17
Видатки на вищу освіту у загальних видатках на освіту, млн грн	24998,4	26619,6	29335,9	30005,1	28340,5	21059,8
Темп зміни видатків на вищу освіту у загальних видатках на освіту, % до попереднього року	X	6,49	10,2	2,27	-5,54	-25,69
Видатки у % до загальних видатків, усього	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
з них на освіту, усього	21,1	20,7	20,6	20,9	19,1	17,5
у т.ч. на вищу освіту	6,6	6,4	6,0	5,9	5,4	4,9
Видатки у % до ВВП, усього	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
з них на освіту, усього	7,4	6,6	7,0	7,3	6,4	5,5
у тому числі на вищу освіту	2,3	2,0	2,0	2,1	1,8	1,5
Видатки на вищу освіту у % до загальних видатків на освіту	31,3	30,9	28,9	28,4	28,3	27,7

¹ Включаючи видатки бюджетів Автономної Республіки Крим та м. Севастополя.

² Станом на 01.10.2015, без урахування видатків бюджетів Автономної Республіки Крим та м. Севастополя.

Враховуючи зазначене можна констатувати, що незначний обсяг фінансування вітчизняної вищої освіти сприяє не тільки погіршенню її якості, але й – зниженню рівня економічного розвитку України та є загрозою економічній безпеці ВНЗ, а відтак, економічній безпеці держави, країни і національній безпеці в цілому. З урахуванням цього доцільним вбачається реалізація комплексу заходів в контексті фінансування ВНЗ, що передбачали б збільшення обсягів фінансування вишів з державного бюджету та різних фондів, а також за рахунок коштів від приватних осіб в якості благодійних внесків та сплати за навчання тощо.

Література

1. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України / Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. № 1277 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=MetodichniRekomendatsii>.

2. Мартинюк, В.П. Економічна безпека вищих навчальних закладів в Україні: передумови оцінювання / В.П. Мартинюк [Електронний ресурс] // Економіка Менеджмент Підприємництво. 2013. – №25(II). – Режим доступу: <http://eme.ucoz.ua/pdf/252/24.pdf>.

3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] // Статистичний бюлетень Основні показники діяльності вищих навчальних закладів України на початок 2013/14 навчального року. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] // Статистичний бюлетень Основні показники діяльності вищих навчальних закладів України на початок 2014/15 навчального року. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

5. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] // Статистичний бюлетень Основні показники діяльності вищих навчальних закладів України на початок 2015/16 навчального року. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Гарас Олеся
студентка

Науковий керівник: асистент, Пенюк В.О.
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Чернівці

МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

З переходом України до нових економічних відносин стало очевидно, що закони ринку передбачають зовсім інші мотиви і цінності, ніж десятиліття тому. Формування системи мотивації управлінських кадрів в останні роки полягає у формуванні комплексної системи мотивації управлінців, розробці комплексу рекомендацій з підвищення їхньої мотивації. Їх послідовна та поетапна реалізація у довгостроковій перспективі забезпечить бажані результати. На сьогоднішній день на багатьох підприємствах України застосовуються лише окремі елементи системи мотивації. Такі системи не мають комплексного характеру, оскільки традиційно ці елементи не поєднані один з одним і використовуються окремо.

Мотивом вважають спонукальну причину дій та вчинків людини. Основу мотивів утворюють внутрішні причини - первинні (природні) і вторинні (матеріальні і духовні), які здебільшого не виявляються відкрито. Явною формою вияву причин поведінки людини є інтерес, тобто бажання, прихильність, симпатія, любов, чи, навпаки, антипатія, ненависть. Інтереси можуть виявлятися і різноманітних сферах: економічній, соціальній тощо. Мотиви виникають також під